

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

Business Centre
Club

Związek
Rzemiosła
Polskiego

Warszawa, 4 maja 2020 r.

Ingerencja w prawo własności prywatnej przed wyrokiem sądu nie może mieć miejsca

Apel Rady Przedsiębiorczości

Ministerstwo Sprawiedliwości zamierza wprowadzić konfiskatę prewencyjną polegającą na tym, że organy ścigania już nie będą musiały wykazywać faktu przeniesienia majątku, czy też tego, że ten majątek służył do popełniania przestępstw lub był nabyty w sposób nielegalny. Ustawodawca na obywatela chce przerzucić ciężar udowodnienia, że jego majątek pochodzi z legalnych źródeł. **Oznacza to de facto wprowadzenie domniemania winy!**

W przypadku wejścia w życie ww. rozwiązań wystarczy, że osoba majątna będzie np. utrzymywać kontakt z – jak się później może okazać – sprawcą przestępstwa i wówczas, może być narażona na ryzyko związane z obowiązkiem wykazania pochodzenia całego swojego majątku, pod rygorem jego przejęcia przez państwo, również w wyniku pomyłki organów. Państwo zajmie lub ostatecznie przejmie dobra, pochodzące z legalnych źródeł. **To wszystko będzie możliwe w sytuacji, w której nie będzie toczyło się żadne postępowanie karne wobec właściciela majątku.**

Interpretując nowe przepisy, warunkiem zajęcia majątku nie musi być bowiem wyrok skazujący! Konfiskata prewencyjna obejmuje także własność osób, wobec których nie toczy się żadne postępowanie karne, ale które nie są w stanie wykazać legalnego pochodzenia majątku.

Może to być ostrze skierowane przeciwko uczciwym przedsiębiorcom. Prawo rekwirowania ich majątków w sytuacji tak dużej uznaniowości przyjętych rozwiązań oraz niesprzyjających warunków zewnętrznych, wynikających z pandemii koronawirusa, może dodatkowo wzmagać niepewność związaną z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Konfiskatę prewencyjną, resort sprawiedliwości chce wprowadzić, pomimo iż w polskim Kodeksie karnym obowiązuje już konfiskata rozszerzona na podstawie, której sąd może orzec przepadek niestanowiącego własności sprawcy przedsiębiorstwa albo jego równowartości. Mienie, które sprawca objął we władanie lub do którego uzyskał jakikolwiek tytuł w okresie 5 lat przed popełnieniem przestępstwa, uważa się za korzyść uzyskaną z popełnienia przestępstwa, a tym samym podlega ono przepadkowi. Jeśli zaś to mienie zostało przeniesione na osobę trzecią pod jakimkolwiek tytułem, to takie mienie także podlega przepadkowi.

Organy państwa mają zatem już teraz bardzo skuteczne narzędzia do konfiskaty majątków osób, które majątek nabyły nielegalnie lub nabyły go od sprawców przestępstw.

Podzielamy pogląd, że nie może być zgody na ukrywanie dóbr przez przestępców. Jednak przestępcą staje się osoba dopiero po prawomocnym wyroku skazującym. Do tego czasu uważa się podejrzanego za niewinnego. W kręgu zainteresowania wymiaru sprawiedliwości powinni być wyłącznie realni przestępcy lub osoby czerpiące benefity z działalności przestępczej innych osób, zaś narzędzia do walki z przestępczością powinny być proporcjonalne i minimalizować ryzyko nadużyć i pomyłek organów państwa. Tymczasem, uzasadniona jest obawa, iż nowe przepisy będą mogły być wykorzystane przeciwko przedsiębiorcom, którzy działali w dobrej wierze, jednak ktoś z ich otoczenia okazał się przestępcą.

Zdaniem Rady Przedsiębiorczości konieczne jest odstąpienie od dalszego procedowania ww. zmian. Konfiskata majątku i zmierzające do niej działania prokuratury stoją w sprzeczności z art. 46 Konstytucji RP. Nie może być prewencyjnego represjonowania obywateli, niedopuszczalnego w demokratycznym państwie prawnym.

Andrzej Arendarski
Krajowa Izba Gospodarcza

Marek Kowalski
Federacja Przedsiębiorców Polskich

Jolanta Jaworska
Związek Liderów Sektora Usług
Biznesowych – ABSL

Maciej Witucki
Konfederacja Lewiatan

Wojciech Kostrzewa
Polska Rada Biznesu

Andrzej Malinowski
Pracodawcy RP

Marek Goliszewski
Związek Pracodawców
Business Centre Club

Krzysztof Pietraszkiewicz
Związek Banków Polskich

Jan Gogolewski
Związek Rzemiosła Polskiego